

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl soudkyní Lenkou Oulíkovou ve věci

žalobce: **U. M.**, nar. X
státní příslušník X
zastoupený Sdružením pro integraci a migraci, o. p. s.
sídlem Havlíčkovo náměstí 189/2, Praha 3

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 3, Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 9. 2024, č. j. OAM-1258/LE-LE05-NV-2024,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 9. 2024, č. j. OAM-1258/LE-LE05-NV-2024, se ruší.
- II. Žalovaný nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalobci se náhrada nákladů řízení nepřiznává.

Odůvodnění:

Vymezení věci a obsah napadeného rozhodnutí

1. Žalobce se žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) domáhá zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž žalovaný podle § 73 odst. 3 písm. c) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“) rozhodl o nepovolení vstupu žalobce na území České republiky, a to na dobu do 17. 10. 2024.
2. Žalobce dne 19. 9. 2024 v 6:36 hodin přiletěl z Taškentu do Prahy. Při pobytové kontrole v tranzitní části letiště se prokázal cestovním dokladem Bangladéše a průkazem povolení k pobytu Litevské republiky. V průběhu kontroly vyšlo najevo, že průkaz o povolení k pobytu je padělek (viz odborné vyjádření Ředitelství služby cizinecké policie ze dne 19. 9. 2024). Policie ČR proto žalobci odepřela vstup na území (v 7:20 hod.). Poté v 7:30 hod. žalobce podal v tranzitním prostoru Letiště Václava Havla žádost o mezinárodní ochranu.
3. Dne 24. 9. 2024 byl s žalobcem proveden pohovor k poskytnutí údajů k žádosti o udělení mezinárodní ochrany za účasti tlumočníka z bengálského jazyka. Žalobce uvedl, že je bangladéšské státní příslušnosti, bengálské národnosti, muslimského vyznání. K politickému přesvědčení uvedl, že je členem studentské organizace strany Awami League, Bangladesh Chhatra (v protokolu uvedeno „*Chattro*“) League. Do České republiky cestoval z Dhaky přes Taškent, cestu mu zařídil přes někoho otec, nevěděl jak, ani jak opatřil padělaný doklad. O mezinárodní ochranu požádal z důvodu ohrožení ze strany členů stran BNP a Jamaat Shibir. Vypověděl, že příslušníci Jamaat Shibir na něj již zaútočili a vyhrožovali mu, že ho zabijí, když v Bangladéši zůstane.
4. Následně žalovaný vydal v záhlaví označené rozhodnutí (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým žalobci nepovolil vstup na území ČR podle § 73 odst. 3 písm. c) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu. Doby, na niž se vstup nepovoluje, stanovil do 17. 10. 2024. Žalovaný uvedl, že žalobce by v případě povolení vstupu na území mohl představovat nebezpečí pro bezpečnost státu nebo veřejný pořádek. Žalobce přicestoval do ČR, chtěl vstoupit na její území, přestože k tomu není oprávněn. Za účelem obejití vízové povinnosti si opatřil padělek litevského povolení k pobytu. Žalobce již v minulosti porušoval veřejný pořádek, neboť do ČR přicestoval neoprávněně a pokusil se neoprávněně vstoupit na území s pomocí padělaného dokladu. Dle žalovaného v případě žalobce existuje skutečné, aktuální a dostatečně závažné nebezpečí pro veřejný pořádek spočívající v tom, že veřejný pořádek již narušoval v minulosti, činil tak vědomě a pouze umístění v přijímacím středisku mu zabránilo, aby v protiprávním jednání pokračoval. Žádost o mezinárodní ochranu žalobce podal až poté, co jeho pokus dostat se na území ČR neuspěl. Jeho žádost se tedy z hlediska jeví jako účelová, podaná pouze s cílem obejít zákaz vstupu na území a dostat se na území ČR. Žalovaný uvedl, že účelovost hodnotí pouze z hlediska postupu, nikoli obsahu žádosti. Vzhledem k předchozímu nerespektování právního řádu a účelovému jednání při podání žádosti o mezinárodní ochranu žalovaný považoval uplatnění zvláštních opatření podle § 47 zákona o azylu za neúčinné.

Obsah žaloby

5. Žalobce namítá, že závěr žalovaného, že žalobce představuje nebezpečí pro veřejný pořádek, není řádně odůvodněný a nemá oporu ve správním spisu. Podle žalobce pouhý nelegální

vstup či nelegální pobyt není skutečným, aktuálním a závažným ohrožením některého ze základních zájmů společnosti, včetně veřejného pořádku. Pod nelegální vstup na území je nutno podřadit i vstup na základě padělaného víza či povolení k pobytu, kdy je žalovanému totožnost žadatele o mezinárodní ochranu známa. Označení této situace jako ohrožení veřejného pořádku je dle žalobce v rozporu s čl. 31 Úmluvy o právním postavení uprchlíků (Ženevská úmluva), judikaturou správních soudů,

zákonem o azylu a směrnici Evropského parlamentu a Rady 2013/33/EU, kterou se stanoví normy pro přijímání žadatelů o mezinárodní ochranu (dále jen „přijímací směrnice“). Žalovaný pominul též judikaturu SDEU týkající se zajišťování žadatelů o azyl. Žalobce přicestoval s padělaným povolením k pobytu, aby ho aerolinky v Taškentu vpustily na palubu.

6. Žalobce nesouhlasí se závěrem žalovaného, že podal žádost o mezinárodní ochranu účelově, aby mohl vstoupit na území ČR. Žalobce projevil úmysl požádat o mezinárodní ochranu ve chvíli, kdy mu byl odepřen vstup na území (10 minut poté). Jako důvod žádosti uvedl obavy z pronásledování z politických důvodů po státním převratu v Bangladéši. Žalobce pochází ze zcela odlišného kulturního a jazykového prostředí, nezná český právní řád ani právní řád jiných evropských států, nezná ani přesný postup pro podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Zákon o azylu přesný postup či formální náležitosti žádosti o mezinárodní ochranu výslovně neupravuje a nestanoví, že je třeba žádost podat ještě před předložením dokladů ke kontrole.
7. Žalovaný neprokázal, že by žalobce představoval skutečné, aktuální a dostatečně závažné ohrožení některého základního zájmu společnosti. Napadené rozhodnutí obsahuje pouze šablonovité odůvodnění bez podrobnější individualizace.
8. Žalovaný též zcela rezignoval na snahu zdůvodnit nemožnost uložení zvláštních opatření na základě žalobcova individuálního chování dle § 47 zákona o azylu. Neobjasní ani, v jakém protiprávním jednání by dle jeho názoru měl žalobce po umožnění vstupu na území pokračovat.
9. Žalobce dodává, že Přijímací středisko Ruzyně se nachází v suterénu areálu letiště v mřížemi uzavřeném objektu bez oken. Je zde jen umělé osvětlení a jediným venkovním prostorem je malý betonový dvorek pro kuřáky, který je obehnan vysokým betonovým plotem s minimálním průzorem, kde vzhledem k všudypřítomnému hluku z motorů letadel nelze plnohodnotně trávit delší čas. Tyto podmínky mají extrémně neblahý vliv na psychiku žadatelů. I proto je třeba pečlivě provádět test proporcionality při rozhodování o omezení osobní svobody, stejně jako zvažovat ukládání alternativních opatření k zajištění.

Vyjádření žalovaného

10. Žalovaný ve svém vyjádření navrhuje žalobu jako nedůvodnou zamítnout. Odkazuje na obsah správního spisu a napadené rozhodnutí, které považuje za zákonné. Žalovaný popsal, že žalobce se při pobytové kontrole prokázal padělaným průkazem povolení k pobytu, jiným dokladem, který by ho opravňoval k pobytu na území, nedisponoval, a byl mu proto odepřen vstup. Následně žalobce požádal o mezinárodní ochranu. K tomu dále žalovaný odkazuje na obsah protokolu o poskytnutí údajů k žádosti o mezinárodní ochranu. Podle

žalovaného bylo nepovolení vstupu vzhledem k uvedeným skutečnostem nutné, neboť byl důvod se domnívat, že by žalobce v případě povolení vstupu mohl představovat nebezpečí pro bezpečnost nebo veřejný pořádek, a nebylo možné účinně uplatnit zvláštní opatření.

Splnění procesních podmínek a rozsah soudního přezkumu

11. Soud ověřil, že žalobu podala osoba k tomu oprávněná, ve lhůtě podle § 73 odst. 6 zákona o azylu, přičemž podle tohoto ustanovení je soud místně příslušný k jejímu projednání. Žaloba splňuje i další formální požadavky na ni kladené. Soud ji proto věcně projednal.
12. Při přezkumu napadeného rozhodnutí vycházel soud ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), přičemž napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.). Soud současně neopomněl, že řízení o nepovolení vstupu podle § 73 a § 74 zákona o azylu je fakticky i podle čl. 8 a násl. směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/33/EU, kterou se stanoví normy pro přijímání žadatelů o mezinárodní ochranu (dále jen „přijímací směrnice“), zajištěním, a proto se na

soudní přezkum uplatní závěry rozsudku velkého senátu SDEU ve spojených věcech C-704/20 a C-39/21, *Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid*, podle nichž musí soud z moci úřední přihlížet i k těm nezákonnostem rozhodnutí o zajištění, které účastníci nenamítali (srov. rozsudek NSS ze dne 31. 1. 2023, č. j. 5 Azs 96/2021-39, č. 4456/2023 Sb. NSS).

13. Soud o žalobě rozhodl v souladu s § 73 odst. 7 zákona o azylu bez jednání, neboť účastníci ve stanovené lhůtě jednání nenavrhli a soud jeho konání nepovažoval za potřebné.
14. Soud dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.

Posouzení žaloby

15. Žalobci nebyl povolen vstup na území, neboť podle žalovaného je důvodné se domnívat, že by mohl představovat nebezpečí pro veřejný pořádek. Žalovaný tedy postupoval podle § 73 odst. 3 písm. c) zákona o azylu, podle nějž *„[m]inisterstvo rozhodne do 5 pracovních dnů ode dne podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany v případě nutnosti o nepovolení vstupu na území žadateli o udělení mezinárodní ochrany, nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření, jestliže je důvodné se domnívat, že by mohl představovat nebezpečí pro bezpečnost státu nebo veřejný pořádek.“*
16. Byť žalovaný na str. 2 a 3 napadeného rozhodnutí konstatoval, že by žalobce mohl v případě povolení vstupu představovat nebezpečí pro „*bezpečnost státu nebo veřejný pořádek*“, z dalšího odůvodnění je zjevné, že jej považoval za nebezpečí pro veřejný pořádek, nikoli (též) pro bezpečnost státu.
17. SDEU v rozsudku ze dne 15. 2. 2016 ve věci *J. N. v. Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie*, C-601/15, konstatoval, že výklad pojmů „národní bezpečnost“ a „veřejný pořádek“ uvedených v jiných směrniciích v judikatuře Soudního dvora se uplatní rovněž v případě přijímací směrnice. Odkázal tedy na svá dřívější rozhodnutí, ve kterých uvedl, že „veřejný pořádek“ předpokládá v každém případě kromě narušení společenského řádu, které představují všechna porušení práva, existenci skutečného, aktuálního a dostatečně závažného ohrožení některého základního zájmu společnosti (např. rozsudek ze dne 11. 6. 2015 ve věci

Z. Zh. a Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie v. Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie a I. O., C-554/13). Shrnutí, že narušení národní bezpečnosti nebo veřejného pořádku může, s ohledem na požadavek nezbytnosti, odůvodňovat zajištění žadatele nebo trvání jeho zajištění na základě čl. 8 odst. 3 prvního pododstavce písm. e) přijímací směrnice [toto ustanovení transponuje mj. § 73 odst. 3 písm. c) zákona o azylu – pozn. soudu] pouze za podmínky, že jeho individuální chování představuje skutečné, aktuální a dostatečně závažné ohrožení některého základního zájmu společnosti nebo vnitřní či vnější bezpečnosti předmětného členského státu.

18. Z obsahu napadeného rozhodnutí vyplývá, že žalovaný spatřoval hrozbu pro veřejný pořádek v kumulaci těchto skutečností: žalobce vědomě přicestoval a chtěl vstoupit na území ČR, ač k tomu nebyl oprávněn, na základě padělaného potvrzení k pobytu jiného členského státu a podal žádost o mezinárodní ochranu až po odepření vstupu na území. Soud souhlasí se žalobní argumentací, že uvedená jednání ani ve svém souhrnu v tomto konkrétním případě nedosahují takové intenzity, aby bylo možno uzavřít, že vstup žalobce na území je spojen s nebezpečím pro veřejný pořádek.
19. Ačkoli jednání žalobce odporovalo právním předpisům, jejich porušení ještě nutně nemusí znamenat skutečnou hrozbu pro bezpečnost státu nebo veřejný pořádek, neboť je třeba vždy zohledňovat celkové okolnosti případu.
20. Z judikatury, na kterou poukazuje i žalobce, vyplývá, že skutečným, aktuálním a závažným ohrožením některého ze základních zájmů společnosti (včetně veřejného pořádku) není fakt samotného nelegálního vstupu či nelegálního pobytu na území ČR (srov. usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 26. 7. 2011, č. j. 3 As 4/2010-151, č. 2420/2011 Sb. NSS, či rozsudky NSS ze

dne 9. 3. 2017, č. j. 5 Azs 312/2016-31, a ze dne 17. 6. 2020, č. j. 1 Azs 119/2020-30). Jak NSS uvedl např. v rozsudku ze dne 28. 11. 2013, č. j. 5 Azs 15/2013-73: „Jestliže žalovaný a městský soud ve svých rozhodnutích dospěli k závěru, že již samotná skutečnost, že stěžovatelka nedisponovala pobytovým oprávněním, byla dostačující pro to, aby jí nebyl povolen vstup na území České republiky, nelze se proto s jejich názorem ztotožnit. I když se v případě odepření vstupu na území nejedná o zajištění v nejužším slova smyslu, je při výkladu ustanovení § 73 odst. 4 písm. c) zákona o azylu [v relevantním znění § 73 odst. 3 písm. c) zákona o azylu – pozn. soudu] třeba zohlednit, že není-li žadateli o mezinárodní ochranu vstup na území povolen, je tento (s výjimkou možnosti vycestování do třetí země) nucen setrvat po dobu azylového řízení v přijímacím středisku, čímž fakticky dochází k omezení jeho svobody pohybu (viz obdobně důvodová zpráva k zákonu o azylu). Žalovaný i městský soud zcela pominuli, že v případech žadatelů o azyl se v zásadě na rozdíl od běžných imigrantů jedná o situace, kdy s ohledem na případný strach z pronásledování v zemi jejich původu, tyto osoby objektivně ani nemusí mít možnost zajistit si předem potřebné doklady pro vstup do země, v níž zamýšlí požádat o mezinárodní ochranu. Nepovolení vstupu na území České republiky pouze na základě skutečnosti, že žadatel o azyl nepředloží vstupní vízum, by tak nebylo ničím jiným než generálním prevenčním opatřením trestajícím samotné podávání žádosti o mezinárodní ochranu.“

21. Soud se ztotožňuje s žalobcem, že samotný nelegální vstup či pobyt na území neodůvodňuje vydání rozhodnutí o nepovolení vstupu na území. Neztotožňuje se však s tím, že pod pojem nelegálního vstupu či pobytu je nutno zahrnout i jednání spočívající v předložení padělaných dokladů (např. potvrzení o povolení k pobytu Litevské republiky, jak tomu bylo v případě žalobce). Použití padělaného dokladu (potvrzení o povolení k pobytu) je totiž dalším jednáním, ke kterému se žadatel o azyl nemusí uchýlit ani v případě, že nedisponuje potřebným dokladem pro vstup na území. Žalobce v žalobě uvádí, že přicestoval s padělaným povolením k pobytu, aby byl vpuštěn na palubu letadla v Taškentu, což ovšem nevysvětluje, proč předložil padělané povolení při pobytové kontrole po výstupu z letadla. Vědomé užití padělaného povolení k pobytu představuje závažný prohřešek, který podle právního řádu ČR může naplňovat znaky trestného činu padělání a pozměnění veřejné listiny (§ 348 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník), který nelze bagatelizovat. Jak ovšem vyplývá z judikatury, ani nepovolený vstup na území doprovázený předložením byť i vědomě padělaného dokladu či víza ještě neodůvodňuje závěr o existenci nebezpečí pro veřejný pořádek, tedy skutečného, aktuálního a dostatečně závažného ohrožení některého základního zájmu společnosti, aniž by k takovému jednání přistoupily další okolnosti (srov. rozsudek NSS ze dne 23. 6. 2023, č. j. 5 Azs 73/2023-28, bod 28, či rozsudky zdejšího soudu ze dne 30. 8. 2023, č. j. 52 A 12/2023-38, ze dne 30. 8. 2023, č. j. 58 A 3/2023-37, ze dne 27. 10. 2023, č. j. 49 A 4/2023-36, a navazující usnesení NSS ze dne 19. 10. 2023, č. j. 9 Azs 221/2023-24, ze dne 15. 12. 2023, č. j. 4 Azs 311/2023-25, a ze dne 14. 12. 2023, č. j. 1 Azs 221/2023-45, nebo rozsudky zdejšího soudu ze dne 9. 8. 2023, č. j. 50 A 11/2023-20, či ze dne 12. 6. 2024, č. j. 56 A 7/2024-34). Takovými okolnostmi podle judikatury může být např. předchozí protiprávní jednání v dřívějších zemích pobytu či na území ČR, projevený úmysl pokračovat v protiprávním jednání cestou do jiného členského státu, zjevná a prokázaná účelovost žádosti o mezinárodní ochranu, nerespektování dříve uloženého zákazu vstupu na území či rozhodnutí o vyhoštění, vedení cizince jako nežádoucí osoby v schengenském informačním systému apod. (viz např. rozsudek zdejšího soudu ze dne 30. 8. 2023, č. j. 58 A 3/2023-37). Například v rozsudku ze dne 23. 6. 2023, č. j. 5 Azs 73/2023-28, NSS zamítl kasační stížnost stěžovatele, u něhož k nelegálnímu vstupu s padělaným dokladem, který by bez dalšího nemohl jako důvod nepovolení vstupu na území České republiky dle § 73 odst. 3 písm. c) zákona o azylu obstát, přistoupilo předchozí porušování právních předpisů během pobývání na Kypru a žádost o mezinárodní ochranu motivována nikoli azylově relevantními důvody. V rozsudku ze dne 26. 7. 2023, č. j. 1 Azs 78/2023-35, NSS shledal důvod pro nepovolení vstupu v případě žadatele, u něhož k předložení padělaného povolení k pobytu údajně vydaného Portugalskem přistoupil další důvod spočívající v tom, že v případě povolení vstupu hodlal i v budoucnu porušovat migrační předpisy svým přesunem do Portugalska.

Obdobně tomu bylo též ve věcech řešených v rozsudcích zdejšího soudu ze dne 17. 10. 2023, č. j. 48 A 5/2023-25, a ze dne 26. 9. 2023, č. j. 45 A 5/2023-27 (k vědomému pokusu o vstup na území za použití padělaného oprávnění k pobytu přistupovalo sdělení, že cílovou zemí žadatele je jiná země EU, přičemž do ČR přicestoval, neboť to byla nejjednodušší cesta do Evropy, a zjevně bezdůvodná účelová žádost o mezinárodní ochranu). Takové další okolnosti však v tomto případě k vědomému pokusu o vstup na území za použití padělaného oprávnění k pobytu nepřistoupily.

22. V nyní posuzované věci žalovaný jako důvody vyvolávající důvodné obavy z narušení veřejného pořádku kromě vědomě nelegálního vstupu a užití padělaného potvrzení k pobytu dále uvedl, že žádost o mezinárodní ochranu byla podána zjevně účelově. Ani s touto úvahou se soud neztotožnil.
23. Žalovaný dovodil zneužití institutu mezinárodní ochrany z toho, že o ni žalobce požádal „až poté, co jeho pokus dostat se na území neuspěl a byl mu odepřen vstup“. Jak přitom plyne ze shodných tvrzení obou stran, odepření vstupu na území následovalo po pobytové kontrole v tranzitním prostoru letiště. Aby tedy obstál závěr žalovaného, je třeba zhodnotit, zda měl žalobce možnost podat žádost o mezinárodní ochranu v nějaké dřívější fázi a zda předání cestovního pasu ke kontrole již neznamenaloby zbytečné prodlévání s tímto úkonem. Přihlášení se bez prodloužení je ostatně podmínkou nestíhatelnosti ve smyslu čl. 31 Ženevské úmluvy, podle něhož „[s]mluvní státy [a tedy i České republiky] se zavazují, že nebudou stíhat pro nezákonný vstup nebo přítomnost takové uprchlíky, kteří přicházejí přímo z území, kde jejich život nebo svoboda byly ohroženy ve smyslu článku 1, vstoupí nebo jsou přítomni na jejich území bez povolení, za předpokladu, že se sami přihlásí bez prodloužení úřadům a prokáží dobrý důvod pro svůj nezákonný vstup nebo přítomnost“. Zákon o azylu ani jiný právní předpis přitom nestanoví žádný přesný postup pro způsob přihlašování, proto je třeba „přihlášení se bez prodloužení“ posuzovat vždy podle okolností konkrétního případu.
24. Jak opakovaně konstatoval zdejší soud, na jednu stranu je logické, že pokud určitá osoba má v úmyslu požádat o mezinárodní ochranu kvůli obavě před pronásledováním či jiné hrozbě v zemi původu, pak by taková žádost měla být jedním z prvních kroků po vstupu na území první bezpečné země. Na druhou stranu, v realitě života leckdy nebude možné, aby po vkročení na půdu bezpečné země došlo hned a okamžitě i k podání příslušné žádosti. Reálně bude existovat vždy určitá časová prodleva, kdy osoba zamýšlející požádat o mezinárodní ochranu fakticky bude již na území, ale ještě nestihne projevit vůli podat žádost. V prostoru mezinárodního letiště přitom nebývá vždy snadné se okamžitě zorientovat, zvláště ocitne-li se na něm cestující poprvé. Jedná-li se navíc osobu z jiného jazykového a kulturního prostředí, pak je prvotní orientace o to těžší. Jen z toho, že se někdo nepokusí dovolat mezinárodní ochrany již v době mezi opuštěním paluby letadla a vstupem do prostoru celního odbavení, ještě nelze činit závěr o zbytečném prodlévání. Za zbytečné prodlévání nelze považovat ani to, že při pasové kontrole v odbavovacím prostoru není současně s předáním cestovního pasu do rukou příslušníka celní správy okamžitě projevena vůle podat žádost o mezinárodní ochranu. Z právních předpisů neplyne, že by žádost o mezinárodní ochranu musela být učiněna ještě předtím, než dojde k předložení dokladu ke kontrole (viz např. rozsudek zdejšího soudu ze dne 30. 8. 2023, č. j. 58 A 3/2023-37). I podle výkladu NSS prostý fakt, že cizinec podal žádost až několik hodin poté, co mu byl policií odepřen vstup na území ČR, v žádném případě neodůvodňuje závěr o účelovosti mezinárodní ochrany a potažmo o existenci nebezpečí pro veřejný pořádek (srov. rozsudek NSS ze dne 17. 6. 2020, č. j. 1 Azs 119/2020-30, bod 39). Nejinak tomu je i v nyní posuzované věci. Žalobce měl přiletět do Prahy v 6:36 hod., bezprostředně po přiletu byla provedena v tranzitním prostoru pobytová kontrola, kterou žalobce absolvoval (neúspěšně) v 7:20 hod., o mezinárodní ochranu požádal dle obsahu spisu při bližší nespecifikovaných policejních úkonech v 7:30 hod., což nelze považovat v případě žalobce pocházejícího z odlišného jazykového a kulturního prostředí za zbytečné prodlévání, z něhož by bylo možné učinit závěr o účelovosti žádosti o mezinárodní ochranu. Z obsahu předloženého správního spisu nejsou patrné bližší okolnosti, za nichž žalobce projevil úmysl požádat

o mezinárodní ochranu (jaké úkony byly vůči němu v tu chvíli činěny, zda byl poučen o této možnosti apod.), přičemž žalobce nebyl ani při poskytnutí údajů k žádosti o mezinárodní ochranu za přítomnosti tlumočníka na svůj postup při vstupu na území dotazován. V tomto případě přitom žalovaný neshledal, že by důvody, jimiž žalobce odůvodnil svou žádost o mezinárodní ochranu, nasvědčovaly tomu, že nemínil ve skutečnosti vyhledat ochranu před pronásledováním nebo vážnou újmu ve smyslu zákona o azylu, ale pouze zneužít řízení o mezinárodní ochraně k dosažení vstupu do schengenského prostoru, neboť obsah samotné žádosti nikterak nehodnotil.

25. S ohledem na uvedené soud konstatuje, že neshledává takové okolnosti, na jejichž základě by bylo možno uzavřít, že žalobce s podáním žádosti o mezinárodní ochranu bezdůvodně otálel a že by její následné podání bylo čistě účelové. Z téhož důvodu nemůže obstát závěr žalovaného, že odepření vstupu – jež z výsledku pobytové kontroly vzešlo – bylo pro žalobce jedinou motivací pro podání žádosti o mezinárodní ochranu. Takový závěr je přinejmenším předčasný, neboť nelze vyloučit, že žalobce zamýšlel požádat o mezinárodní ochranu poté, co na letišti projde přes hraniční kontrolu. Žalovaný přitom neuvedl žádné konkrétní okolnosti, ze kterých by bylo možno dovodit závěr opačný, a ani žalobcova výpověď ze dne 24. 9. 2024 tuto možnost nevylučuje.
26. Soud též přisvědčuje žalobci v tom, že z napadeného rozhodnutí není ani patrné, v jakém protiprávním jednání by měl dle žalovaného pokračovat v případě povolení vstupu. Z napadeného rozhodnutí ani z obsahu spisu neplyne, že by žalobce měl například v úmyslu nelegálně vstoupit na území dalšího členského státu EU, a bylo tak důvodné se domnívat, že zde existuje skutečné aktuální nebezpečí narušení veřejného pořádku. Současně je třeba připomenout, že předchozí opatření policie o odepření vstupu nepředjímá výsledek řízení upraveného v § 73 zákona o azylu (srov. rozsudek zdejšího soudu č. j. 58 A 3/2023-37).
27. Soud s ohledem na shora uvedené konstatuje, že důvody, které žalovaný uvedl ve svém rozhodnutí, nelze považovat za dostatečné pro nepovolení vstupu na území podle § 73 odst. 3 písm. c) zákona o azylu. Napadené rozhodnutí je tedy nezákonné (§ 78 odst. 1 s. ř. s.).
28. K námitce neaplikování zvláštního opatření dle § 47 zákona o azylu je potřeba se nejprve zabývat tím, kdy může správní orgán toto opatření uplatnit. Pokud v řízení o povolení vstupu na území ministerstvo dospěje k závěru, že je naplněn některý z důvodů nepovolení vstupu dle § 73 odst. 3 zákona o azylu, nicméně je důvodné se domnívat, že uložení zvláštního opatření je dostatečné k zabezpečení účasti žadatele o udělení mezinárodní ochrany v řízení ve věci mezinárodní ochrany, může rozhodnout dle § 47 zákona o azylu o uložení zvláštního opatření. Uložení zvláštního opatření se pak musí posuzovat ve vztahu ke konkrétnímu důvodu nepovolení vstupu na území. V případě žalobce, jak již bylo rozebráno výše, nebyl naplněn důvod pro nepovolení vstupu na území, nebylo proto ani možné zvažovat uložení zvláštního opatření. Je proto bezpředmětné, aby se soud dále zabýval námitkou neuložení zvláštního opatření, neboť to ve svém důsledku ani být uloženo nemohlo.

Závěr a náklady řízení

29. S ohledem na výše uvedené soud napadené rozhodnutí zrušil (§ 78 odst. 1 s. ř. s.). O vrácení věci žalovanému soud nerozhodoval, neboť napadené rozhodnutí bylo prvním úkonem

v řízení (§ 73 odst. 5 věta první zákona o azylu), tudíž zde po jeho zrušení není řízení, v němž by bylo možné pokračovat (srov. rozsudek NSS ze dne 22. 12. 2015, č. j. 4 Azs 234/2015-36).

30. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaný nebyl v řízení úspěšný, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Procesně úspěšný žalobce žádné náklady nevynaložil, neboť je ze zákona osvobozený od soudních poplatků a je zastoupený právníčkou osobou podle § 35 odst. 5 s. ř. s. poskytující právní pomoc uprchlíkům nebo cizincům. Podle § 35 odst. 2 s. ř. s. má přitom právo na odměnu za zastupování účastníka v řízení před

správním soudem pouze advokát, notář, daňový poradce či patentový zástupce (rozsudek NSS ze dne 26. 3. 2015, č. j. 4 Ads 263/2014-60). Žalobce ostatně náhradu nákladů nepožadoval a ani je nevyčíslil. Soud mu proto náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 4. října 2024

Lenka Oulíková, v. r.
soudkyně